

Tartalom

A specializáció és standardizáció, mint a modern gazdaság fontos jelenségei, úgy az emberek, mint számos más dolog (szervezetek, alkatrészek, stb...) tekintetében. Milyen előnyei és hátrányai vannak? A látókör szűkülése, a világ és a problémák széteső szemlélete. A specializáció és standardizáció emberi hatásai.

Megjegyzés

11 oldal, 3000 szó. Nem a leglényegibb téma, de egyfelől mindenkit érint, amennyiben majd mindenkinek van foglalkozása, megvan a maga szerepe a társadalom gépezetében; másfelől meg ezek eléggé általános és jelentős jelenségek, nem árt tehát, ha van egy képünk róluk, az előnyeikről és hátrányaikról.

Specializáció és standardizáció

(Azonosító: 089; Változat: 01)

Pozíció a műben

Előszó

A világ működése

Bevezetés

Elvek

Alapok

Élet

Elme

Ember

Társadalom

Csoportok

Politika

A gazdaság elmélete

Versengés és együttműködés

Racionalitás és önzés

Iparizált világunk

Tulajdon

Preferenciák és hasznosság

A piac alapjai

A piac előnyei

A piac elvi korlátai

A piac gyakorlati hiányosságai

Ár és érték

Specializáció és standardizáció

Gazdaságpolitika, makroökonómia

Közgazdaságtan

Pénz és hitel

Értékteremtés

A gazdaság gyakorlata

Kultúra

Etika

Egység

Program

Az ember élete

1. A specializáció és standardizáció területei	2	—
2. Előnyök és hátrányok	4	
2.1. Előnyök.....	5	1
2.2. Hátrányok	6	
3. A specializáció és standardizáció tényezői.....	7	—
4. Emberi hatások	9	
5. A világ és a problémák széteső szemlélete.....	10	2
6. A specializált törekvések abszolút szemlélete \$	12	

1. A specializáció és standardizáció területei

A társadalom, és különösen a modern társadalom jellemző jelenségei a specializáció és a standardizáció. A **specializáció** elsősorban azt jelenti, hogy az embereknek foglalkozásuk van, bizonyos tevékenységekre, bizonyos területekre, szakterületekre szakosodnak. A **standardizáció** pedig annyit tesz, hogy az adott fajta szakemberek hasonló képzést kapnak, hasonló ismeretanyaggal és képességekkel rendelkeznek, illetve gyakran ezen túl is hasonlítanak egymáshoz.

Sokféle dologra jellemző a specializáció, standardizáció:

- **Emberek**

Lásd ehhez az 'Iparizált világunk' témában a társadalom gépezetét, és hogy abban az emberek, mintegy – specializált és standardizált – alkatrészként működnek.

- **Szervezetek**

Ahogy vannak a bankok, az építőipari vállalkozások, az iskolák, stb... mind-mind a maga saját feladatával.

- **Országok**

Ezek is gyakran szakosodnak: vannak, melyek inkább gépeket gyártanak, mások nyersanyagokat exportálnak, megint másoknak a turizmus a fő bevételi forrása, stb...

- **Szerszámok, alkatrészek**

Mondjuk, a standardizált csavarok, melyeket könnyű kicserélni, helyettesíteni. Másrészt meg vannak célszerszámok, speciális alkatrészek is.

• Termékek

Lehet itt egyfelől a **tömegtermelést** említeni, a sok sorozatban gyártott termékkel – bár a piactudományra jellemző a választék bősége is. Másfelől érdekes tendencia, ahogyan a piac telítődésével **egyre specializáltabb termékek** jelennek meg, ugyanis sokan inkább megveszik például a férfi vagy a női borotvát, mint az uniszexet, mivel úgy érzik, az előbbiek biztos jobban működnek majd a saját nemüknél – akkor is, ha valójában nincs nagy különbség. Lásd erről az ‘Érdekes gazdasági jelenségek’ témában.

• Tevékenységek

Mert nemcsak azok a **specializáltak**, akik a különféle tevékenységeket végzik, hanem maguk a tevékenységek, azok inputjai és outputjai is. Ezeknek egyfelől egymással is össze kell illeniük, másfelől pedig az egyes specialisták által átadott teljesítményeknek megvannak a maguk szakmai **standardjai** is.

Például egy konzerv előállításánál együttműködik egymással a konzervüzem, a zöldségtermesztő és a fémipari vállalkozás, mely a konzervdobozokat szállítja. A feladatnak mindegyikük csak egy meghatározott speciális részét végzi el, speciális inputokkal és outputtal, végül pedig a konzerveknek teljesítenie kell a különböző fogyasztóvédelmi, egészségügyi, stb... standardokat.

A különféle **specialisták** így módon, egymással **modulárisan kapcsolódva** hozzák létre a végső eredményt.

• Információ, ismeretek, képességek

Először is vannak **általános** ismeretek, melyek sok mindennel kapcsolatban használhatóak, mint például a matematika – míg más, **speciális ismereteket** csak a problémák szűk körében lehet alkalmazni, mondjuk, hogy hogyan kell vakbélműtétet végezni. A **képességekre** is igaz ez: az intelligencia sok mindenhez jól jön – ellentétben például a szép hanggal.

Másodszor utalhatunk a **standardizált tömegoktatásra**;

Harmadszor pedig arra, hogy hogyan néz ki a **specialisták által művelt tudomány**, például az alaposágukra – amely azonban korlátozott látókörrel párosul; lásd erről a ‘Tudomány’ témában. Lásd továbbá az ‘Érdekes kulturális jelenségek’ témában, hogy **a művészet is hajlamos részekre esni**.

• Csomagok: ideológiák, dogmák, szerepek

Egy politikai ideológia, egy vallási dogma, valamint a szerepeink, melyeket nap mint nap eljátszunk, például a nemi szerepek, nos ezek mind egy-egy **standardizált csomagot** alkotnak: a politikai baloldal gondolkodásmódja, a keresztény nézetek vagy az, hogy hogyan kell nőként és férfiként viselkedni, hasonló formában, egységként kerülnek az egyes emberek fejébe.

A csomagokról általában lásd az ‘Egység’ témában.

• Élőlények

Az élőlények belső szerkezetét tekintve, azok azonos típusú **sejtjei** igen hasonlóak egymáshoz, standardizáltak – miközben a különféle sejtípusok és a **szervek** már specializáltak.

A **fajok** szintjén aztán közöttük is vannak **specialisták**, akik csak egy adott környezetben élnek meg, mint például a hangyász – illetve vannak a **generalisták**, mint a patkány vagy éppen az ember. Utóbbiról lásd ‘Az evolúció logikája’ témában. Továbbá, **fajon belül az egyedek** is meglehetősen hasonlítanak egymásra, többé-kevésbé **standardizáltak**.

• Fizikai alapok

Ahogy minden azonos típusú elemi részecske, atom egyforma – viszont az egyes típusok eltérő tulajdonságokkal bírnak.

És még egy mondatot megérdemel itt, hogy **a dolgokat érdemes lehet egyenlőtlenül, „specializált módon” felosztani**, például egy szekrény belső terét – hogy a nagyobb és a kisebb tárgyakat is megfelelően el tudjuk majd helyezni.

* * *

A fentiekből láthatjuk, hogy **a specializáció és a standardizáció gyakran együtt jár**: a specializált emberek, alkatrészek, ismeretek, stb... a maguk csoportján belül egyúttal standardizáltak is. Ez nem túl meglepő, tekintve, hogy mind a specializáció, mind a standardizáció **jelentősen növeli a hatékonyságot, mindkettő** fontos alapelve az iparizált világnak.

Végül, vegyük észre a **szinteket** a specializáció és standardizáció megjelenéseiben.

Láthattuk őket a következőkben:

- Fizikai alapok
- Az élőlények sejtjei és szervei
- Fajok és az ember
- Szervezetek
- Országok

2. Előnyök és hátrányok

Milyen előnyei és hátrányai vannak a specializációnak illetve a standardizációnak?

1

2.1. Előnyök

Előny mindenekelőtt a **hatékonyság**, ahogy az előbb említettem: aki egy dologra specializálódik, az jobban képes azt elvégezni, a standardizáció pedig csereszabatossgot és sorozatgyártást tesz lehetővé, lásd mindjárt.

2

1) A specializáció előnyei

A specializáció és együttműködés kapcsolatáról, ezek előnyeiről a ‘Versengés és együttműködés’ témában lehet olvasni:

3

- Az együttműködés teszi lehetővé, hogy az ember specializálódjon, mivel így tudja elcserélni a munkája eredményét más specialistákkal.
- Azért hatékonyabb ez így, mert az egyedek, az emberek önmagukban korlátozott képességekkel bírnak, egyúttal pedig azok el is térnek egymástól, mindenki másban jó tehát.
- Az együttműködés során mindenki valami olyanra specializálódhat, amiben jó. Ennek révén hatékonyabbá válik a különböző feladatok ellátása, nagyobb eredményt érnek el, és a rendelkezésre álló munkaerőt is jobban kihasználják.

4

5

6

2) A standardizáció előnyei

○ Csereszabatossg

Magyarán, mivel az egyik alkatrész, munkavállaló olyan, mint a másik, könnyű kicserélni, helyettesíteni őket.

7

○ Sorozatgyártás

Ami nyilván olcsó és hatékony. Mint a csereszabatossg, a sorozatgyártás is alkalmazható emberekre is, ahogy az iskolarendszer sorozatban bocsájtja ki a standardizált szakácsokat, mérnököket, stb...

8

○ **Versengés**

A standardizált emberek könnyen helyettesíthetők egymással, igyekezniük kell tehát, hogy ne hogy valaki másra essen a választás – különösen a piacon, ahol a választék mindig elérhető.

○ **Könnyebb eligazodás**

Azáltal, hogy a dolgok, emberek kategóriákba sorolhatóakká válnak, nem az van, hogy minden egyedi.

Egyúttal az ember magát is jobban el tudja helyezni a világban, jobban tudja ki ő, és mi a dolga: identitás és szerep. Másfelől, ha valaki a saját specializációdása miatt kevésbé ismeri a világot és önmagát, az az ellenkező irányba hat.

Látható tehát a mindezek révén növekvő hatékonyság; és még annyit hozzá, hogy mai világunkban az elért előnyök mindenekelőtt anyagiak.

A specializáció és standardizáció **előnyei** is több szinten mutatkoznak: egyfelől hatékonyabban működünk, többet termelünk **közösségi szinten** – másfelől az egyénnek is több jut ebből. Ebből a szempontból tehát egyfelől a rendszert is megéri átállítani, másfelől **egyénileg** is érdemes specializálódni.

2.2. Hátrányok

Az alábbiak elsősorban a specializáció hátrányai. A standardizációról is el lehet azonban mondani, hogy az ember felad vele az egyediségéből, egyéniségéből – már persze, akinek ez valóban számít.

● **A látókör szűkülése, egyoldalúság**

Lásd erről alább az emberi hatások között, beleértve azt is, hogy az ember kevesebb mindenben talál örömet.

Lásd továbbá a ‘Reális világkép’ témában annak előnyeit, melyeket félő, hogy a túlzásba vitt specializációval elvesztegetünk.

Például:

- A világ és a társadalom működésének jobb ismerete – és annak hasznai, például, hogy az ember kevésbé megtéveszthető

- Jobb belelátás mások fejébe
- Önmagunk könnyebb megismerése, megértése
- Az értékek, az etikai- és egyéb bonyolult kérdések jobb megítélése
- Boldogságunk elősegítése. (Mondjuk azáltal, hogy jobban értjük a problémáinkat, jobban vagyunk képesek kezelni őket.)

● A specialisták érzékenysége

Amikor az együttműködés megbomlik, akkor a specialisták bajban vannak, hiszen csak egy dologhoz értenek, nem képesek önállóan boldogulni. A specializációra épülő együttműködés rendszerének egészét azért ritkán fenyegeti komoly veszély – ellenben az már gyakrabban előfordul, hogy valaki nem kap munkát a szakmájában, illetve hogy minden apróságban, ami kívül esik a szakterületén, más segítségére szorul.

Lásd ehhez az ‘Ember, társadalom és család a modern világban’ című témában, a másoktól való függésünket; továbbá ‘Az evolúció logikája’ témában a specialista élőlények érzékenységét.

● A világ és a problémák széteső szemlélete

Miáltal különösen a bonyolult társadalmi problémákat nem látják át, csak a tüneteiket kezelik. Lásd alább.

3. A specializáció és standardizáció tényezői

E kettővel kapcsolatban számos tényező játszik szerepet.

1) Specializáció

- **A specializáció előnyei**

Láttuk őket fentebb. Nyilván ezek miatt érdemes specializálódni.

- **Az emberi faj rugalmassága, hajlama az együttműködésre**

Ezek teszik lehetővé, hogy specializálódjunk, kiaknázzuk a benne rejlő lehetőségeket.

- **Specializáció a megismerésben**

Különösen a rendelkezésre álló ismeretanyag bővülése miatt, mert egy-egy ember annak egyre kisebb hányadát képes elsajátítani, átlátni. Ily módon az egyes szakterületek egyre szűkebbé válnak, a szakértők egyre szűkebb területekre szorulnak be.

- **Iparizálódás**

Nemcsak a megismerés, hanem a gyakorlat szempontjából is folyik a specializálódás. Iparizált világunk alkalmazott módszerei is jelentősen bővültek, kidolgozottá váltak, megkövetelik a technikai hozzáértést, a szaktudást, a rendszer ezeket díjazza. A mai világ a szakemberek együttműködésén alapszik.

- **Piac**

Ahol az ember megveheti, bármi is kell neki, nem kell azt magának előállítania – a másik oldalról pedig a piacon jól el tudja adni a saját szaktudását, specializált szolgáltatáit. Valamint a piaci verseny közepette kénytelen is szakosodni, hogy a maga területén versenyképes maradjon.

- **Stabilitás**

A társadalmi stabilitás kedvez az együttműködés zavartalanságának, ezen keresztül pedig a specializálódásnak. Általánosabban, az élővilág tekintetében is elmondható, hogy a stabil környezet kedvez a specialistáknak – míg az instabilitás a generalisták terepe.

* * *

És még egy megfigyelés: a specialisták munkájuk során jellemzően az ismereteknek, technikáknak egy viszonylag szűk, nem túl sok tagból álló körét alkalmazzák újra meg újra; **az adott területen belül is leginkább néhány fontos szabály, eljárás az, amit jól kell tudni használni a mindennapi gyakorlatban.** (Találkozhatnak természetesen összetettebb esetekkel is, ilyenkor azonban gyakran nekik is utána kell nézniük, gondolniuk, hogy mi a teendő. Bár természetesen az is jó, hogy tudják hol, hogyan kell utánanézni, és alkalmazni a találatokat, egy laikus erre sem volna képes.) β (@@Ugye? Mit szólunk ehhez?)

2) Standardizáció

- **A standardizáció előnyei**

Melyeket szintén láttunk fentebb.

- **Iparizálódás**

Közelebből, ahogyan a gépiesítés, a társadalom gépiesedése, egyre inkább **standardizált alkatrészeket igényel**, úgy a gépalkatrészeket, mint a társadalom alkatrészeit, az embereket illetően. Egy gépnek nem hiányzik, hogy az alkatrészei egyéniségek legyenek.

- **Konformitás**

Hogy ugyanis az emberek nagy része egyfelől szeret is olyan lenni, mint a többi, másfelől erre nyomás is tapasztalható a csoportokban, a társadalomban.

- **A feladat kívánalmai**

Végül, maga a feladat is meghatározza, hogy milyen tulajdonságokkal kell bírnia azoknak, akik vele foglalkoznak. Például, aki hadsereget vezet, annak jó, ha határozott – nem meglepő hát, hogy a tábornokok általában határozottak, ebben is hasonlítanak egymásra.

3) A különbözőség helyzete

Vagyis azoké, akik nem standardizálódnak.

Egy működő rendszernek, egy bejáratott gépezetnek, amilyen a társadalom is rendszerint, megbízható, standardizált alkatrészek kellenek. Az új ötletekhez, eredetiséghez, illetve a forradalmi változásokhoz ellenben egyéniségekre van szükség.

Hozzátehetjük, hogy a fennálló rendszerek általában nem támogatják a saját megváltoztatásukat, illetve az egyéniséget sem kedvelik túlságosan.

Másfelől, a **piac** azért a kreativitást is díjazza, azokat, akik ki tudnak találni valami újat, amit el lehet adni az embereknek; valamint a **demokráciák** is viszonylag jól tolerálják a másságot.

Lásd ehhez az ‘Embertípusok’ témában, hogy a generalisták is megtalálhatják a helyüket, mint vállalkozók, illetve, mint a specialisták integrálói.

4) A körülmények hatása

Hogy mennyire dívik a specializáció és standardizáció, mennyire ez az, amivel boldogulni lehet, mennyire ez az eszmény, az a körülményektől függ. A mai, iparizált világban ezek alapvetőek – viszont voltak korok, az őskor vagy a reneszánsz időszak, amikor más volt a helyzet.

Nyilván nem arról van szó, hogy menjünk vissza az őskorba. Csak annyit mondom, hogy annak ellenére, hogy manapság sokan a világ rendjének tekintik különösen a **specializációt**, az, és a **standardizáció nem inherens természete az elmének.** (Bár az embernek, evolúciós története folytán, már valamivel inkább az.)

Utóbbihoz lásd a ‘Konformitás’ témában annak evolúciós gyökerét, valamint ‘Az evolúció logikája’ témában az együttműködés ösztönének beépülését az emberbe.

4. Emberi hatások

Milyen hatással van az emberre a szóban forgó két jelenség?

1) A specializációra, standardizációra irányuló nyomás

Mely bennünket ér, mert általuk lehet boldogulni, mert a társadalom el is várja őket. Idézzük fel továbbá a már említett versengést, amely a standardizált emberek között zajlik.

2) Egyoldalúság, a látókör és a boldogság forrásainak szűkülése

Amit a specializáció elősegít.

Divatos szlogen, hogy „**az ember egyvalamit csináljon, de azt jól**”. Kétségtelen, hogy a mai világban a **boldogulás szempontjából ebben sok igazság van – más szempontokból viszont ezzel meglehetősen korlátok közé szorítja magát az ember.**

Mindenekelőtt a világ megismerése szempontjából: azzal ugyanis, hogy valaki profivá válik egy területen, óhatatlanul javarészt lemond a többi területről, **az összkép megértése szempontjából fontosabb ismereteket áldoz be a szakterülete részletkérdéseiért.** Lásd ehhez a reális világkép előnyeinek fentebb emlegetett elvesztegetését.

És **ezzel nemcsak ismeretekről mondunk le, hanem a boldogság sokféle forrásáról is.** Például, ha valaki éjt nappallá téve csak a hegedülést gyakorolja, akkor nem marad ideje zongorázni, festeni, barkácsolni, programozni, stb..., melyek mindegyikében örömet lelhetné. (Amellett, hogy hasznos is lehet, ha az ember bizonyos fokig máshoz is ért.)

Továbbá, a választás sem teljesen szabad, hogy az ember mire specializálódjon.

Bár a szabad piacon az ember elég sok lehetőség közül választhat, **nem mindennel lehet ugyanolyan jól keresni**, a piac meglehetősen erővel terelget bennünket. És nem is csak emiatt nem csinálhatja mindenki azt, amit szeretne: **a képességeink is korlátoznak**, hiába szeretne például valaki orvos lenni, ha nem képes elvégezni az egyetemet. Nem is beszélve a **generalistákról**, akiknek magával a specializációval van gondjuk, azzal hogy egyvalamit kell kiválasztani.

Érdekes kérdés ezzel kapcsolatban, hogy vajon az emberek mekkora része szereti a munkáját.

A modern világban tapasztalható **beszűkülésnek, felületesedésnek** egyébként a specializáción kívül **egyéb okai** is vannak, például, hogy a gazdasági és a politikai rendszernek sem érdeke, hogy az emberek gondolkodjanak. **Lásd** erről az ‘Ember, társadalom és család a modern világban’ témában.

Végül, nem árt megjegyezni, hogy **a specializálódás, standardizálódás azért nem mindenkit zavar egyformán**. Lásd ehhez az ‘Embertípusok’ témában a specialista és generalista típusokat.

3) Hasonlóság

A szakmai csoportokon belül, a standardizáció eredményeképp. Erről szintén az ‘Embertípusok’ témában lehet olvasni; lásd továbbá a csoportok közös jellemzőit is ‘A csoportok alapvető jellemzői’ témában.

4) Befelé fordulás

A specialistákra jellemző, hogy jelentős részben maguk között érintkeznek, és ezért sem ismerik túl jól a többi féle embert.

A specializáció és standardizáció emberi hatásai melleleg gyakran együtt járnak a piac és az iparizált világ emberi hatásaival. Utóbbiakról **lásd** a ‘Ember, társadalom és család a modern világban’ és az ‘Iparizált világunk’ témákban.

5. A világ és a problémák széteső szemlélete

A specializáció folytán minden területnek megvannak a szakértői – az átfogó összefüggésekre, a nagy képre viszont már kevesebb figyelem irányul. Ezzel egyrészt tudást

vesztünk, másrészt a bonyolult, sok összetevős problémákat sem tudjuk megfelelően kezelni.

Lásd ide kapcsolódóan az 'Iparizált világunk' témában a „hogyan” felértékelődését a „miért”-tel, a hasonló átfogó megfontolásokat igénylő kérdésekkel szemben, illetve a technika felértékelődését. Lásd továbbá 'A megismerés módjai' témában, hogy a megismerés szétesésének a specializáción kívül egyéb tényezői is vannak. Valamint idézzük fel ismét a reális világkép előnyeinek elvesztegetését.

Különösen az összetett társadalmi problémák széteső szemlélete a problémás.

Például, hogy mit lehetne tenni a klímaváltozás ellen. Mit mond egy ilyen kérdésre az IT szakember, a mérnök? Hogy majd az új technológiák megoldják a problémát: az elektromos autók, az informatika térnyerése az iparban, gazdaságban, vagy a fúziós energia, vagy ne adj Isten, hogy majd elköltözzünk egy másik bolygóra, ha ezt már elhasználtuk. Mit mond a közgazdász? Azt, hogy a CO₂ kvóta a megoldás, a vállalatokat, az embereket érdekeltté kell tenni a környezetvédelemben, méghozzá piaci alapon. És mit mond a szociológus, a jogász, a biológus, az egyház? A sort lehet folytatni.

A különféle szakmák képviselői a saját nézőpontjukból szemlélik a világot, a problémáknak leginkább az őket illető oldalát érzékelik, és a saját eszközeikkel próbálnak hozzájuk nyúlni – vagyis, ahogy mondani szokták: **„akinek kalapács van a kezében, az hajlamos mindent szögnek nézni”**.

És az is jellemző, hogy **a problémák tüneteit próbálják kezelni, a gyökerük helyett.**

Például amikor a terrorizmust, a társadalmi forrongást egyedül a terroristák kiiktatásával, a lázongók megfélemlítésével, hűvösre tételével akarják elintézni – anélkül, hogy megpróbálnák a problémák társadalmi gyökereit is kezelni. Vagy, másik példa, amikor a nyomorgó falusi cigányoknak vetőmagot meg kicscsirkéket adnak, hogy azok majd ettől megtanulnak gazdálkodni, gondoskodni magukról.

Ahogy az 'Egy jobb világ' témában olvasható, a tüneti kezelés egyfelől gyakran megfelel a hatalmon lévőknek, mert könnyen gyorsan lehet vele a látszaton javítani – másrészt azonban a specialista szűklátókörűség is felelős érte. Lásd azonban azt is, hogy nem ritkán a tüneti kezelésnek is megvan a létjogosultsága.

Még egy lényeges aspektus, ami a specializálódás miatt is **hajlamos kikerülni a fókuszról: az etikai megfontolások**. Sokan vannak vele úgy, hogy hadd végezzem a dolgomat, aztán, hogy a munkám eredményét mire használják, hogy jobb vagy rosszabb lesz tőle a világ, az már nem az én dolgom. Jó, ez azért nem mindenki problémája, de mondjuk a fegyvertervezők és -gyártók, a katonák, az elnyomó rendszereket kiszolgáló hivatalnok, sőt számos tudós is vélhetően ekképp könnyít a lelkiismeretén. Lásd erről a 'Modernitás és etika' témában.

Tegyük hozzá, hogy természetesen nem egyedül a széteső szemlélet miatt nem kezelik rendesen a társadalmi problémákat, hanem például mert az emberek inkább a saját peccsenyjüket sütögetik, korruptak, stb...

Lásd még a széteső szemlélethez kapcsolódóan a 'A megismerés módjai' és a 'Tudomány' témában a **redukcionizmust**, a dolgok részekre szedésükkel történő tanulmányozását, illetve e módszer sikerét.

Lásd végül 'A megismerés egysége és az ember életének egysége' témát, benne a személyiségünk teljességét, a világ teljességének látását, illetve azt, hogy **a specializálódásnak természetesen nagyon is megvannak az előnyei, éppen ezért nem ellene beszélek, csak a hangsúly bizonyos fokú eltolását javaslom a szélesebb látókör felé.**

6. A specializált törekvések abszolút szemlélete

\$

Abszolút módon, **önmagukban szemlélve**, a specializált törekvések, tevékenységek **meglehetősen értelmetlennek tűnhetnek**; például amikor valaki, egy élsportoló, arra teszi fel az életét, hogy minél magasabbra tudjon ugrani.

Gondoljunk bele, az embernek hihetetlen szerencse folytán megadatik a létezés, hogy láthat, tudhat, sokféle dolgot csinálhat – erre ő azt választja, hogy ezt a rövid időt arra használja, hogy át tudjon ugrani egy lécc felett.

Vajon akkor is ezt csinálná, ha egyedül volna a világon? Aligha. A kontextus, a környezet, a társadalom az, ami egyfelől elhitheti vele, hogy magasra ugrani fontos dolog, ráragasztja a „fontos” címkét a magasugrásra; másfelől bizonyos értelmet is ad annak, amit csinál: dicsőséget szerezhet, pénzt kereshet vele, stb...

Továbbá általában mások, a társadalom számára is megvan a haszna a specializált törekvéseknek; az élsportról szólva például összeköti a közösségeket, szórakozást biztosít a nézőknek, sportolásra, egészségesebb életmódra serkenti a közönséget, célt ad a leendő élsportolóknak, stb... **Kontextusba helyezve tehát már érthetőbb**, hogy az emberek miért foglalkoznak ilyesmikkel – csak önmagukban szemlélve kevésbé.

Tegyük hozzá, hogy elsősorban **azok a tevékenységek tűnnek önmagukban abszurdnak, melyeket csak a címkéik miatt értékelünk**, mint például a magasugrás – ellentétben mondjuk azzal, amikor valaki kenyeret süt, ruhát varr vagy házat épít: ezeknek a dolgoknak ugyanis anélkül is megvan a hasznuk, anélkül is képesek boldogságot okozni, hogy előzőleg mindenkit meg kellene győzni, hogy „fontosak”.

Figyeljük meg végül, hogy **mennyire esetleges az, hogy mit címkézünk fel fontosnak** és mit nem: a legmagasabbra ugrani dicsőség – a leggyorsabban tapsolni legfeljebb hóbort, a leggyorsabban úszóból bajnok lesz – aki viszont a lehangosabban huhog, abból esetleg ápolit. Pedig ezeknek, önmagukban, körülbelül ugyanannyi értelme van.

Lásd ide kapcsolódóan 'A siker motívuma' témában a sikerkritériumok relativitását, valamint az 'Értékek' témában a dolgok címkéi és lényege által nyújtott boldogságot.

Ha eddig még nem küldtél véleményt, tegyél egy próbát! A kérdőívhez, fórumhoz, e-mailhez közvetlen linket találsz a honlap címlapján és a hírlevélben, illetve az újabb téma dokumentumok végén. Tudtad, hogy minden témát külön lehet véleményezni?

Klikkelhető linkek (Word-ben a Ctrl-t nyomni közben):

[Kérdőív](#) – [Fórum](#) – [Email](#)

Valamint, ha tetszett, oszd meg ezt a témát a Facebook-on.

Klikk a gombra (Word-ben a Ctrl-t nyomni közben):

